

досягнення його цілей.

Стратегія виступає способом встановлення взаємодії підприємства з зовнішнім середовищем.

Стратегія формується на основі узагальненої, неповної та недостатньо точної інформації.

Стратегія постійно уточнюється в процесі діяльності, чому має сприяти добре налагоджена система моніторингу.

Стратегія є основою для розробки стратегічних планів, програм та проектів, які системно відображають напрями і інструменти розвитку підприємства;

Стратегія є основою для формування і проведення змін в організаційній структурі підприємства.

Стратегія – комбінація запланованих рішень, вказівок та дій стосовно завоювання нових позицій та адаптація до нових ситуацій в змінному конкурентному середовищі.

На мою думку, стратегія підприємства визначається довгостроковими цілями підприємства і управлінням їх досягненням, що базується на основі складання і реалізації загального плану адаптивної економічної поведінки та здійснення підприємством структурних, якісних операцій, які охоплюють рішення, розпорядження і процеси щодо вибору та організації розвитку бізнесу підприємства і використання його ресурсів таким чином, щоб за фактично існуючих умов та їх можливих змін досягти в перспективі конкурентну перевагу. Стратегія фірми, охоплює комплекс управлінських рішень чи вказівок щодо напрямів, форм і способів конкурентного розвитку бізнесу підприємства, тобто спрямованих на досягнення і збереження в перспективі конкурентної переваги в галузях і на ринках її діяльності.

Таким чином, стратегію для підприємства можна розглядати як комплексний системний план забезпечення досягнення довгострокових цілей підприємства, в якому обґрунтовуються рішення щодо того, як розвивається бізнес підприємства в цілому та його окремі сектори, яке місце займає в галузі та на ринку, як протидіяти конкурентам, як посилити позицію на ринку та в галузі.

На сьогодні загальноприйнятого визначення стратегії підприємства так і не існує, що і підтверджує багатоплановість, складність та неоднозначність трактування даної категорії.

Необхідно також звернути увагу на те, що поряд з поняттям «стратегія підприємства», яке стосується процесу формування довгострокової мети, цінностей, і намірів підприємства та вибору належних напрямів руху його бізнесу, а також визначення загальних схем залучення і відповідного розподілу ресурсів, які необхідні для досягнення поставлених цілей, слід також виділити поняття «стратегічне управління», яке стосується управління розвитком фірми протягом довготермінового періоду часу таким чином, щоб максимально використати можливості та уникати небезпеки, яка виникає в її зовнішньому оточенні.

Література

1. Портер М.Е. Конкуренція / М. Портер – М.: Вільямс 2001- 495с.
2. Минцберг Г. Школи стратегій / Г. Минцберг СБп «Питер» 2000 с.16-20.
3. Ковтун О.І. Стратегія підприємства / О. Ковтун – Львів «Новий світ- 2000», 2009.-680 с.

Перешлюга Віталій

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри управління персоналом і регіональної економіки Коцур А.С.)

РОЗВИТОК СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ

Вирішення соціальних проблем цієї категорії населення є одним з пріоритетних напрямів державної політики України. Нинішня система соціального захисту перебуває на етапі становлення, хоч і налічує безліч нових видів послуг, які надають різноманітні спеціалізовані заклади, поряд із якісним перетворенням вже існуючих. Систему соціального захисту можна розглядати як певний вид соціальних інвестицій, що за умов її ефективного реалізації сприяє розвитку і окремої людини, і українського суспільства в цілому. Тому проведення реальної оцінки щодо її ефективності та якості визначає актуальність даного дослідження, а в подальшому дасть змогу визначити пріоритети і шляхи вдосконалення як кожного окремо взятого елемента соціального захисту, так і усієї системи в цілому.

Питання соціального захисту розробляють у своїх працях такі українські вчені, як Борецька Н. П., Макарова О. В., Медвідь З. В., Новіков В. Н., Палій О. М., Семігіна Т. В., Черенко Л. М., Хмелевська О. М. та інші.

Метою статті є окреслення сучасного стану функціонування системи соціального захисту.

Процес реформування системи соціального захисту передбачає її удосконалення і гармонізації з успішним зарубіжним досвідом соціальної політики й її інтеграцію та приведення до стандартів міжнародного співтовариства.

Основним механізмом соціального захисту населення є гарантування державою соціальних стандартів. Слід зазначити, що з року в рік їх величина зростає, адже вони прив'язані до мінімального споживчого бюджету, вартість якого щороку зростає під впливом інфляційних процесів.

Важливим напрямком соціального захисту є допомога малозабезпеченим сім'ям. В Україні більш ніж 31% населення проживає в сільській місцевості, з них за межею бідності опинилося 29,7%. При цьому в Україні проживання на селі є певним чинником, що негативно впливає на рівень добробуту родини та її соціальне почуття. Така ситуація обумовлена відсутністю ринку праці, а відповідно і низькими доходами, до того ж в сільській місцевості спостерігається занепад інфраструктури, поширеним явищем є відсутність навіть таких важливих для життя людини закладів, як лікарні, школи, дитячі садки тощо.

В цілому на соціальний захист населення у 2015 році було спрямовано 125,4 млрд. грн., що становить майже 8,9 % валового внутрішнього продукту України або 25,9 % витрат державного бюджету.

Одним з важливих напрямків соціального захисту є соціальний захист інвалідів.

Система соціального захисту інвалідів передбачає пенсійне обслуговування; соціальні допомоги; реабілітаційні програми та заходи щодо активізації життєдіяльності інвалідів (можливості працевлаштування, соціально-побутові та медичні заходи, інші програми).

На початок 2016 року в Україні кількість інвалідів становила 2,6 млн. осіб. У розрахунку на 1000 населення їх частка є досить високою і

впродовж останніх років становить понад 60 осіб або 6% від чисельності населення. Середній розмір пенсійного забезпечення інвалідів у 2015 році становив 1432,1 грн.

Найвитратнішим для державного бюджету напрямком соціального захисту є надання субсидій населенню для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг. У 2015 році за субсидіями звернулось 5921,9 тис. домогосподарств, що у 3,5 рази більше, ніж у 2014 року. Питома вага звернень домогосподарств, які проживають у містах, склала 68,8%.

Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг 5392,9 тис. домогосподарств, що становило 91,1% від загальної кількості домогосподарств, які звернулися за субсидіями. Порівняно з 2014 року кількість домогосподарств, яким призначено субсидії, збільшилась на 3882,8 тис., або у 3,6 рази.

Сучасна система соціального захисту є досить обширною. Для її розвитку доцільно здійснити: перехід соціального захисту на адресну основу, що дозволить врахувати розмір доходів населення та визначити необхідність у такому соціальному захисті конкретного громадянина; максимальне переведення соціальних пільг, якщо це можливо, у грошову форму.

Література

- 1. Борецька Н. П. Соціальний захист населення на сучасному етапі: стан і проблеми / Н. П. Борецька. - Донецьк : Янтра, 2001. – 351 с.*
- 2. Рудкевич І. В. Регулювання системи соціального захисту населення України: теорія, методологія та державна політика: монографія / І. В. Рудкевич. – Донецьк : Ємельянова Т. В., 2011. – 463 с.*
- 3. Семігіна Т. В. Соціальна політика – компроміс між комуналізмом і лібералізмом? / Т. В. Семігіна // Нова парадигма: журн. наук. праць. – К., 2007. – Вип. 67. – С. 166–175.*
- 4. Соціальний захист населення України : монографія / І. Ф. Гнибіденко, М. В. Кравченко, О. Ф. Новікова та ін.; за ред. В. М. Вакулєнка, М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2009. – 184 с.*